

Project “Adempauze voor weeskinderen uit Moldavië”

Achtergrond

Moldavië is het armste land van Europa: circa 65% van de bevolking leeft onder de armoedegrens. Met name in de kleinere steden en dorpjes is er veel armoede. Niet iedereen kan zich 3 maaltijden per dag veroorloven. Scholen zijn in slechte staat en het niveau van het onderwijs is niet op peil. Veel ouders gaan op zoek naar werk in het buitenland en laten daarbij hun kinderen achter bij opa en oma of in een tehuis. De kindertehuizen en weeshuizen zijn sterk verouderd. Circa 177.000 kinderen leven in tehuizen. En dan hebben ze nog geluk, er leven ook veel kinderen op straat. Gehandicapten worden niet geaccepteerd en integreren niet in de maatschappij. Ouderen krijgen nauwelijks pensioen en de overheid neemt haar taak om deze mensen te helpen niet op zich. Een ander groot probleem is mensenhandel. Moldavië is naast het armste ook het onbekendste land van Europa. Een vergeten land.

Doelgroep

Europa Kinderhulp is voornemens om in 2009 een nog nader te bepalen aantal kinderen en begeleiders uit de tehuizen van Moldavië uit te nodigen voor een vakantie van bijna 3 weken bij een gastgezin in Nederland. Selectiecriteria zijn er op het gebied van leeftijd (6 tot 12 jaar) en bijvoorbeeld het feit dat de kinderen geen andere mogelijkheid hebben voor een vakantie in het buitenland. Hieraan voldoen de kinderen uit de tehuizen zeker. Er zijn inmiddels tehuizen op redelijke afstand buiten de hoofdstad Chisinau benaderd, aangezien Westerse hulp normaalgesproken veelal in en rond de hoofdstad wordt gegeven.

Partner

De zogenaamde uitzendende organisatie in Moldavië selecteert de kinderen ter plaatse, Europa Kinderhulp selecteert gastgezinnen in Nederland, zorgt voor de benodigde financiën en het vervoer van deze kinderen. De werving van gastgezinnen in Nederland gebeurt conform de hiervoor gebruikelijke procedure door medewerkers van Europa Kinderhulp. Alle gezinsleden ouder dan 18 jaar moeten een VOG hebben en tevens worden referenten nagetrokken.

Besloten is om met het betreffende tehuis of om met de betreffende tehuizen rechtstreeks een contract aan te gaan. De tehuizen fungeren als uitzendende organisatie. Omdat de kinderen uit de tehuizen niet gewend zijn om naar het buitenland te gaan en er mogelijk sprake is van een taalbarrière, reizen er ook een aantal tolken vanuit Moldavië mee, die tevens als vertrouwenspersoon voor de kinderen fungeren.

Bezoek 2008

De gesprekken met de tehuizen hebben, mede dankzij de financiële steun vanuit Nederland en de inzet van vrijwilligers ter plaatse, eind juni 2008 plaatsgevonden. Hiervoor zijn twee personen van Europa Kinderhulp afgereisd naar Moldavië. Het gaat hierbij om een kennismaking tussen beide organisaties en het beoordelen of deze organisatie de juiste partner is om een dergelijke project mee op te zetten. Tijdens het bezoek is een dag gereserveerd om een activiteit met de kinderen te doen, bestaande uit sport en spel, theater en nog meer. Een verslag hiervan vindt u verderop.

Financiën

Op dit moment zijn de budgetten nog niet definitief vastgesteld, doordat een aantal aspecten nog in detail moet worden uitgewerkt. Naar verwachting is begin 2009 de definitieve begroting gereed.

Er is inmiddels in beperkte mate contact geweest met de Nederlandse Ambassade in Kiev met betrekking tot de wijze waarop reisdocumenten worden verstrekt. Daarbij is tevens aangegeven dat mogelijk een korting kan worden gegeven op de te maken kosten.

Een continue actie is fondsenwerving. Zoals hierboven aangegeven worden alle kosten betaald door Europa Kinderhulp, en dit geld moet worden opgebracht door particulieren, bedrijven en instellingen. Bij bedrijven wordt ook gekeken naar bedrijven die banden hebben met Moldavië.

Publiciteit

Gezien de grootte van dit project en de herkomst van de kinderen wordt getracht het project ook een publicitaire functie te geven. Dit betekent dat via persberichten in de loop van 2009 aandacht zal worden gevraagd voor dit project en ook via de media wordt opgeroepen om zich aan te melden als gastgezin. Er is contact met Jeroen Akkermans (RTL Nieuws), die vorig jaar opnamen heeft gemaakt in Moldavië en Europa Kinderhulp wil helpen waar mogelijk. De ambassadeur van Europa Kinderhulp, Klaas Wilting, zal met een van de vluchten mee gaan om op deze wijze media aandacht te trekken.

Namens Europa Kinderhulp hebben Marina van den Bos en Henk van der Velden in juni 2008 Moldavië bezocht. Hier kregen zij hulp van de plaatselijke vrijwilligers Nick en Costya. Lees hieronder het verslag van het bezoek van de tehuizen en de activiteitendag.

Vrijdag 20 juni 2008

Na een korte overstap in Wenen, stapten wij, Marina en Henk, op vrijdagmiddag met zo'n 30 anderen in een klein vliegtuigje naar Chisinau, de hoofdstad van Moldavië. We landden op een leeg vliegveld en na een mooie stempel in ons paspoort werden we het land ingelaten. Nick nam ons mee in een busje dat door de hoofdstad scheurde. Een kort bezoek aan hun 3-kamerappartementje en toen begon de busreis naar Falesti. Het busje werd bestuurd door de vader van een vriend, Gicu, die mij met een handkus begroette. Snel nog even een supermarkt in om dozen vol appels in te kopen en zelfgemaakte stukjes taart te proeven. Na een aantal tussenstops, o.a. in Straseni, zat ons busje vol met een heel enthousiast team van 16 mensen, waaronder een Engels lerares en haar man die soldaat is, een Duitse jongen die een jaar in Moldavië vrijwilligerswerk doet en veel familie en vrienden van Costya en Nick. We kletsten en zongen en al snel was het avond.

Eenmaal bij het weeshuis aangekomen, lagen de kinderen al op bed - op de oudsten na die voor ons in de keuken aan de slag waren. We werden hartelijk welkom geheten en kregen een traditionele maaltijd: een soort tarwekorrels, 'gritske'. Het weeshuis van Falesti biedt momenteel onderdak aan 72 kinderen tussen 2 en 16 jaar oud. Deze kinderen wonen hier omdat hun zij geen ouders hebben of omdat hun ouders niet voor hen kunnen zorgen (omdat zij mentaal gehandicapt zijn, in de gevangenis zitten, een alcoholverslaving hebben, etc.).

Op het terrein staan meerdere gebouwen, waaronder de keuken met eetzaal, een school (waar ook kinderen uit het stadje komen) en twee slaap-/woongebouwen. Een van deze gebouwen is helemaal klaargemaakt voor ons. Er staan een paar keurig opgemaakte bedden (achteraf blijkt wel alleen dat onze kamer van dekens zijn voorzien). Er is een toiletruimte waar 3 lage wc'tjes zijn, zonder deuren ervoor. We spreken dus af hard te

roepen, alvorens naar binnen te lopen. Douches zien we niet. Wel is er een ruimte met een spiegel en een viertal wastafels. De kranen hangen los en het water dat eruit komt, kan niet gedronken worden. Later horen we dat de kinderen ook hun tanden niet mogen poetsen. Er is geen geld voor tandpasta.

We gaan met elkaar in de 'woonkamer' zitten. Hier staan een paar stoelen, er hangen kleden aan de wand. We spreken de zaterdag met elkaar door, maken teams en oefenen wat van de kennismakingsspellen die we ook met de kinderen zullen spelen. Dan komt er nog een gitaar tevoorschijn en na middernacht kruipen we in onze bedden.

Zaterdag 21 juni

De volgende ochtend trekken we, zoals afgesproken, allemaal onze kleren binnenstebuiten aan: het thema 'inside out' zal ook aan de kinderen uitgelegd worden. Zo zien we er allemaal gek uit (no need to impress), zorgen we dat er nog lang over deze dag gepraat zal worden of, zoals de directrice het omschreef, leer je de kinderen creatief over de dingen na te denken en stil te staan bij het feit dat niets vanzelfsprekend is en alles ook anders kan. We vragen het personeel of we samen met de kinderen mogen ontbijten. Het ontbijt wordt geregeld en zo gaan we als vrijwilligers verspreid tussen de kinderen op de houten bankjes zitten. De keukendames smijten met de metalen bordjes en de jongens die die ochtend corvee hebben, rennen heen en weer door de eetzaal. We krijgen een soort van zoete rijstepap/-cake met een plak worst (die ik maar even aan een van de kinderen weggeef). Ik oefen wat op de namen en blijf me bij een meisje (dat door haar korte haar net een jongetje lijkt) te vergissen. Ik vind de kinderen er door dit korte haar en hun dunne lijfjes wat zielig uitzien. Toch zitten er ook een stel ondeugende koppies tussen!

Na het ontbijt verspreiden we ons over het terrein. We doen kennismakingsspelletjes en ik sluit me aan in een grote kring waar 'paardenrace' gespeeld wordt. Vrijwilliger Igor (de soldaat) krijgt alle kinderen aan het lachen en de paarden rennen er op los. Na deze spellen pakken we de sportmaterialen die Nick en Costya namens Europa Kinderhulp gekocht hebben. Zo hebben we badmintonsetjes, basketbalballen, volleyballen, voetballen, etc. Uit mijn koffer komen 5 Twisterspellen, die ik gratis opgestuurd kreeg van een Nederlandse firma. Het is warm, maar we vermaken ons prima. De kinderen genieten zichtbaar van de aandacht, hangen aan onze armen en willen samen op de foto.

Ik maak een rondje over het terrein en zie Henk aan de slag met de kleintjes, Nick speelt een balspel, Costya en zijn groep acteert in het spel 'hints', Igor is al helemaal bezweet van het partijtje voetbal, de Duitse Clemens poogt een potje badminton te spelen met een meisje dat door een heupafwijking slecht loopt. Iedereen is druk bezig en heeft daardoor niet in de gaten dat het tijd is voor een 'snack'. We halen een grote pan vol appels en zakken vol met chocoladebroodjes tevoorschijn. De kinderen komen aanrennen en gaan op commando van Costya en Alina (de lerares) netjes in 2 rijen staan. Als grap zingen ze nog even hard het volkslied voor ons en dan is het tijd om dit lekkers uit te delen. Zo'n appeltje voor de dorst, daar waren we zelf ook hard aan toe!

Tijd om verder te spelen, is er niet, want inmiddels is het poppentheater gearriveerd. We gaan in de grote zaal van de school zitten en wachten vol spanning op wat er komen gaat. De mannen blijken ervaren in het entertainen van een groep kinderen, want er wordt veel door de zaal geroepen, gelachen en geklapt. Dan begint het stuk en kijken de kinderen met grote glimlach of hun duim in de mond vanaf het puntje van hun stoel naar het verhaal dat gespeeld en gezongen wordt. Een hard applaus is wat het stuk afsluit.

De lunch die we voorgeschoteld krijgen, bestaat uit bonenpuree, aardappels en zelfs een stukje kip. Het drinken is zelfgemaakte peren-/appelsap. Wat een luxemaaltijd! Ik besef meteen dat de kinderen dit niet elke dag krijgen en vraag aan meisje of het nu een beetje

Kerst lijkt, waarop ze heftig knikt en glimlacht.

's Middags komen de ballonnen van Europa Kinderhulp tevoorschijn en de armbandjes met teksten als "best friends". Het hele plein is geel van de ballonnen en het duurt niet lang of ook de directrice gooit met de ballonnen over. De pret is compleet als een van de kinderen ontdekt dat de ballonnen met water gevuld kunnen worden. De directrice pakt er een op en gooit die recht op haar man af!

Voordat de dag voorbij is, is het tijd voor het officiële gesprek. Samen met Costya, Nick, de directeur en directrice gaan we naar het kantoor. We spreken hier over Europa Kinderhulp, de kinderen, de visa- en paspoortprocedures en de reis. Het stel vindt de plannen geweldig en vraagt zich af hoe de kinderen op zullen kijken als dit doorgaat en zij dit nieuws te horen zullen krijgen. Nog benieuwder zijn ze naar de verhalen en de gezichten van de kinderen als zij eenmaal uit Nederland terugkomen.

Het moment van afscheid is moeilijk. We worden geknuffeld en er wordt gevraagd wanneer we terugkomen. Ik krijg van een meisje nog een cadeautje in mijn handen gedrukt. Het is een fles die zij met wol versierd heeft. We zwaaien en geven nog snel een paar 'high-fives'. Als laatste stap ik ook het busje in (was even vergeten dat dit betekende dat ik de hele reis dan dus op een houten stoeltje moest zitten). Henk slikt een paar keer en vraagt zich af wat voor toekomst deze kinderen hebben. De Moldaviërs zijn benieuwd naar onze reacties, onze gevoelens en vragen we of we geschokt zijn. Over mij wordt er meteen gezegd dat ik 'natuurlijk niet geschokt ben, omdat ik een Afrikaans weeshuis gewerkt heb'. Ze zien dat Henk wel degelijk onder de indruk is. Onder de indruk ben ik ook, maar dan vooral over de vrijwilligers. Waar zie je dat in Nederland nog: dat een groep jonge mensen zich belangeloos inzet om een groep weeskinderen een fijne dag te bezorgen? Ik denk dat veel vrienden, familie, kennissen van mij zouden zeggen dat ze 'helaas al plannen hadden voor het weekend; het erg druk hebben met andere dingen; moeten werken; moe zijn omdat ze de hele week hebben gewerkt; een uurtje geen probleem zouden vinden, maar een hele dag en zelfs een nacht erbij liever niet'.

Hier denken we nog een over na in de rustgevende omgeving van een klooster. We evalueren de dag met elkaar ('What was good and what was not good?') en horen wat iedereen er van vond. We bedanken de vrijwilligers en zij bedanken ons, omdat ze mee mochten doen (!) en zeiden dat ze hoopten dat we elkaar in de toekomst nog eens konden helpen voor een dergelijk project. Ik werd er verlegen van!

Zondag 22 juni

Het weeshuis dat we in Carpineni bezochten was -op een paar werknemers na- helemaal leeg. De directeur, een vooruitstrevende man (maar helaas ook niet-Engels sprekend), moest glimlachen toen we over Europa Kinderhulp vertelden: zo had hij ook geregeld dat het weeshuis deze zomer opgeknapt kan worden. De kinderen waren allemaal ondergebracht bij gastgezinnen in de omgeving. De directeur was voorbereid op ons bezoek en zat met laptop en beamer klaar om ons een korte presentatie te geven, waarin met name de statistieken ruimschoots aan de orde kwamen. Dat deze 'luxe' onze gevoelens beïnvloedde, merkte de man en zei meteen dat we ons niet mochten laten misleiden door deze apparatuur. Hij was pas sinds een jaar in het weeshuis aan de leiding en er moest nog zeer veel gebeuren,

voordat de situatie voor de kinderen ook verbeterd zou worden. Zijn eerste stap hierin is het verbouwen van de slaapzalen. Hij wil de kinderen niet langer in grote zalen onderbrengen, maar verdelen over kamers voor 4-6 kinderen. Deze kinderen zullen, net als in gewone gezinnen, van verschillende leeftijden zijn. Een mooi idee, vonden wij! Tijdens de rondleiding bleek dat de keuken door een Duitse organisatie geheel gerenoveerd was en in de peuter-/kleuterschool was een mooie therapieruimte waar kinderen leren om trauma's te verwerken, opgezet -en nog steeds onderhouden- door Italiaanse psychologen.

Tegelijkertijd zien we dat de situatie -vergeleken met onze maatstaven- alsnog zeer triest is. Daarbij blijft het een feit dat we over weeskinderen praten –dezelfde doelgroep als de kinderen in Falesti- die nog nooit iets van West-Europa hebben gezien en hier waarschijnlijk ook niet snel de kans voor zullen krijgen.

Na een lange wandeling over het terrein worden we uitgezwaaid. De autorit over de zand- en baggerweggetjes is wild en als een tegenligger ons passeert (en we onze ramen nog op een kier hebben staan), zitten de chauffeur en ik helemaal onder de blubber.

Maandag 23 juni

We sluiten af met: “I want to be a volunteer, deep down in my heart, so deep deep, so down down, so deep down in my heart” (op de melodie van een door mij in Afrika geleerd kinderliedje). Vol van indrukken verlaten we Moldavië, een vergeten land met vergeten kinderen.....

Slot

Het kennismakingsproject is mogelijk gemaakt dankzij financiële en materiële steun vanuit Nederland en de inzet van een grote groep vrijwilligers in Moldavië.

Voor het kunnen ontvangen van een groep kinderen uit Moldavië in Nederland is veel geld nodig en daarom is iedere financiële bijdrage welkom.

Voor meer informatie over dit project en over andere projecten kunt u contact opnemen met Henk van der Velden, Werkgroep Projecten Europa Kinderhulp, w.velden65@chello.nl

Europa Kinderhulp,

Marina van den Bos
Henk van der Velden